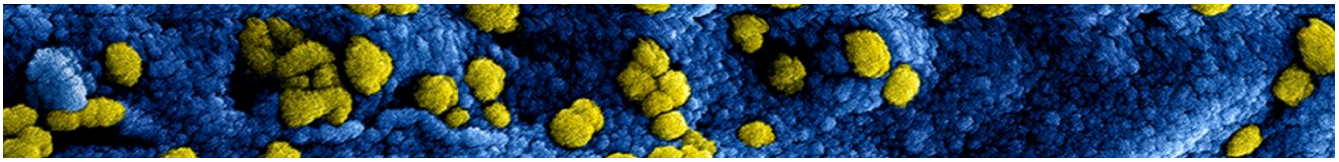

Bestuurlijk bericht coronavirus (COVID-19) Zaanstreek-Waterland

Nummer 41, 04 december 2020

Bestemd voor de leden van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en het Algemeen Bestuur van de GGD.

Voor u ligt de bestuurlijke nieuwsbrief coronavirus (COVID-19). Met deze nieuwsbrief houden wij u wekelijks op de hoogte van de landelijke en regionale aanpak van het coronavirus. Deze nieuwsbrief wordt ontwikkeld door GGD Zaanstreek-Waterland en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. U kunt deze nieuwsbrief ook gebruiken om uw gemeenteraad te informeren. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze nieuwsbrief, mail dan naar IM@vrzw.nl

Continuïteit en schaarste

In totaal 11814 vastgestelde besmettingen in regio Zaanstreek-Waterland. Stand op 10 december per gemeente:

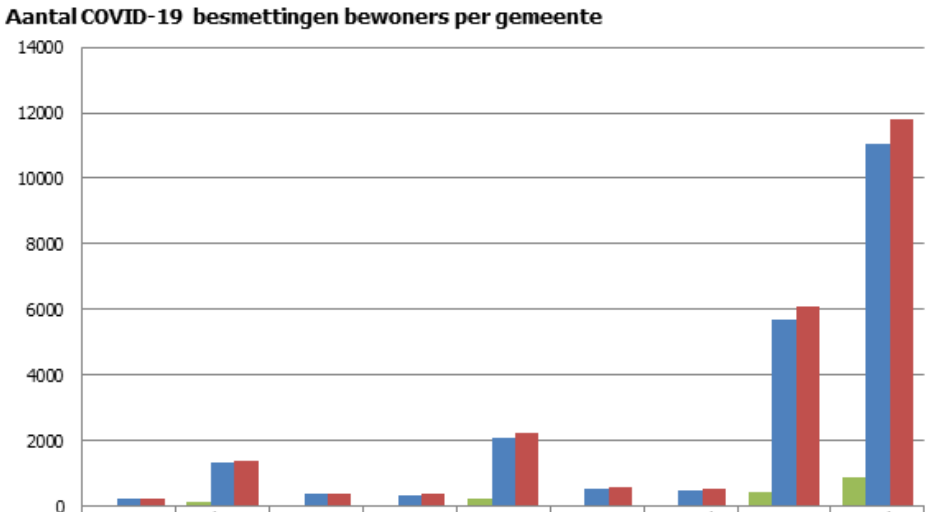

	Beemster	Edam-Volendam	Landsmeer	Oostzaan	Purmerend	Waterland	Wormerland	Zaanstad	Totaal in de regio
Stand van zaken voor 1 juni 2020	12	111	23	25	214	29	45	409	868
Stand van zaken tot december 2020	216	1355	367	348	2076	554	481	5675	11072
Stand van zaken 10-12-2020	235	1387	393	371	2212	597	516	6103	11814

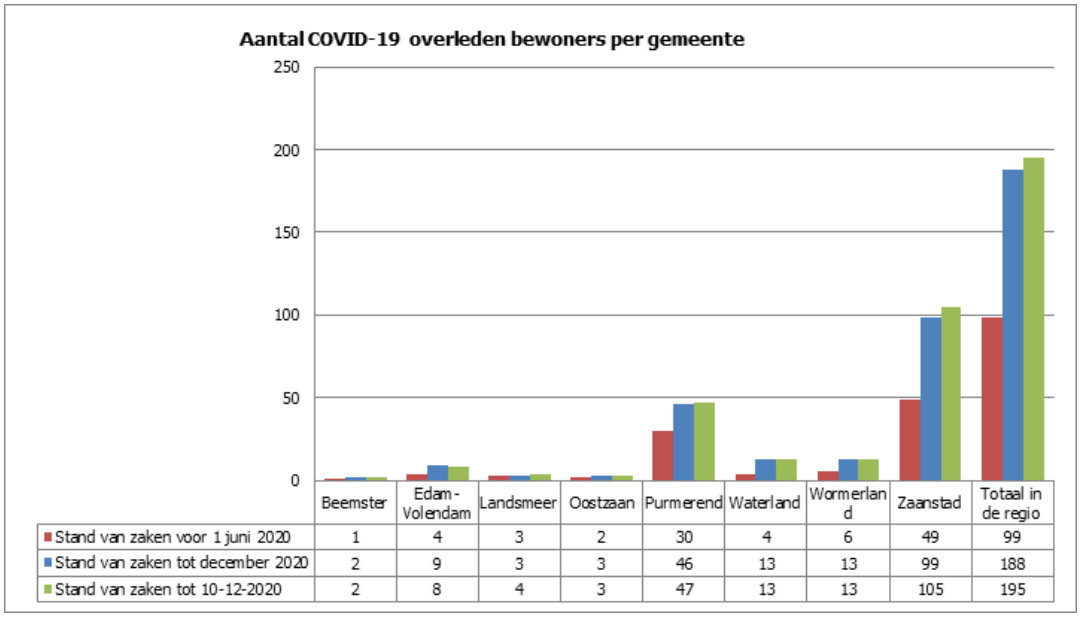

	Beemster	Edam-Volendam	Landsmeer	Oostzaan	Purmerend	Waterland	Wormerland	Zaanstad	Totaal in de regio
Stand van zaken voor 1 juni 2020	1	4	3	2	30	4	6	49	99
Stand van zaken tot december 2020	2	9	3	3	46	13	13	99	188
Stand van zaken tot 10-12-2020	2	8	4	3	47	13	13	105	195

Wat zeggen deze cijfers?
Deze cijfers betreffen slechts de vastgestelde infecties. Omdat niet iedereen met klachten zich laat testen, is het aantal besmettingen in werkelijkheid hoger. In onze regio nam in de afgelopen week het aantal besmettingen flink toe. Dit geldt voor elke gemeente in onze regio. Dit is vergelijkbaar met het landelijk beeld; in iedere Veiligheidsregio is sprake van een stijging in het aantal positieve testuitslagen per 100.000 inwoners. In de afgelopen week neemt de regio Zaanstreek-Waterland een 10^{e} plek in van regio's met het hoogste aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners. Omdat onze regio een relatief kleine regio is, kunnen stijgingen of dalingen per 100.000 snel zichtbaar zijn en zorgen voor een verschuiving in de ranking.

Achtergronden besmettingen
De signaalwaarde op het landelijke dashboard coronavirus, van het aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners voor de regio Zaanstreek-Waterland, werd ook de afgelopen week nog fors overschreden.

Regionaal is van 40% van de besmettingen bekend wat de setting was waarin de besmetting plaatsvond. Zowel landelijk als regionaal is het beeld dat verreweg de meeste besmettingen thuis plaatsvonden tussen familieleden en huisgenoten (65% in ZW). Ook het bezoek van vrienden of familie scoort nog steeds hoog als mogelijke oorzaak van besmettingen (17% in ZW). Op de derde plek van mogelijke besmettingen staat nog steeds het werk (11% in ZW).

Leeftijd
In absolute aantallen zien we een stijging in alle leeftijdsgroepen. Het aantal besmettingen in de leeftijdsgroep 10-19 jarigen is zelfs meer dan verdubbeld. De leeftijdsverdeling in % van het totaal aantal gemelde besmettingen in de regio was als volgt:

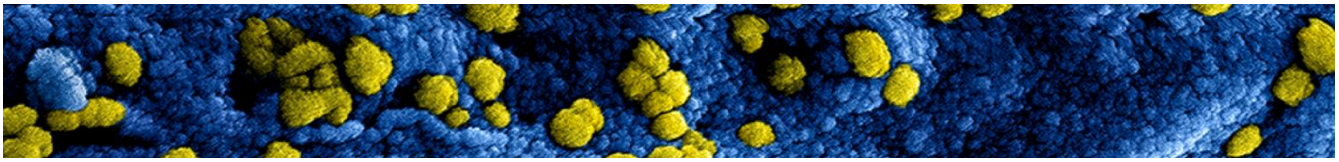

	Week 2 t/m 9 dec
0-19 jaar*	18%
20-29 jaar	15%
30-39 jaar	14%
40-49 jaar	16%
50-59 jaar	18%
60+	19%

*In de leeftijdsgroep 0-19 jaar zijn bijna alle besmettingen in de leeftijd van 10 t/m 19 jaar.

Ziekenhuisopnames
Het aantal opgenomen COVID-19 patiënten in ziekenhuizen in regio Zaanstreek-Waterland op 10 december om 14 uur:

	IC	Kliniek
Dijklander Purmerend/Hoorn	7	12
Zaans Medisch Centrum	2	11

Bron: ROAZ

De opgenomen COVID-19 patiënten in de regionale ziekenhuizen betreffen zowel inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland als inwoners van andere regio's. In de week van 3 t/m 9 december werden 11 inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland met een COVID-19 besmetting in een ziekenhuis opgenomen. Dat kan ook in een ziekenhuis buiten de regio zijn. De verdeling per gemeente is als volgt:

	Week 3 t/m 9 dec
Beemster	0
Edam-Volendam	2
Landsmeer	0
Oostzaan	0
Purmerend	2
Waterland	0
Wormerland	1
Zaanstad	6
Totaal regio	11

Bron: RIVM

Testen en bron- en contactonderzoek
In onderstaande overzicht staat het aantal afgenomen testen in onze regio per teststraat en in totaal van de afgelopen week. In de testuitslagen zit maximaal 48 uur vertraging. Hierdoor kunt u dit aantal niet relateren aan het totaal aantal geteste personen.

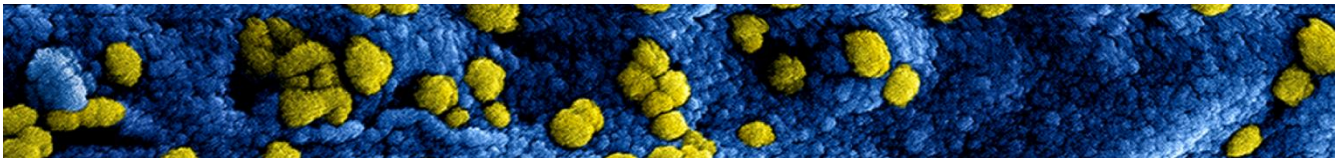

	03-12 t/m 09-12-2020	Totaal vanaf 01-06-2020
Aantal geteste personen teststraat Purmerend	2340	42093
Aantal geteste personen teststraat Zaandam	3552	49811
Aantal geteste personen teststraat Volendam (17/8-13/9)	0	3715
Aantal geteste personen teststraat Wormerveer (per 07/12)	602	602
Aantal Prioriteit bemonstering beroepsgroepen	275	4199
Totaal aantal geteste personen in teststraten	6769	100420
Totaal aantal thuistesten	40	494

Het percentage positieve uitslagen uit de GGD teststraten lag in de laatste week op 11,9%. Zowel landelijk als regionaal is er in de afgelopen week een flinke toename van het aantal afgenomen testen te zien. In de teststraten in onze regio lieten ruim 31% meer mensen zich testen dan in de week ervoor. De capaciteit in de teststraten is ruim voldoende om deze extra stroom aan te testen personen aan te kunnen. Met de opening van de nieuwe teststraat in Zaanstad (Wormerveer) is ook de testcapaciteit sinds 7 december toegenomen, met 300 testen per doordeweekse dag. In de afgelopen week werd daarom bijna 27% van de testcapaciteit niet benut. Iedereen kan nog steeds snel terecht voor een test; vandaag een afspraak maken betekent vandaag of morgen testen. De tijd tussen het maken van een afspraak en het ontvangen van de uitslag van een test in de GGD teststraten is gemiddeld minder dan anderhalve dag.

De GGD verwacht een grote extra stroom van testaanvragen nu het griepseizoen is gestart. Daarnaast is het sinds 1 december mogelijk om zonder symptomen een test te doen op de vijfde dag na het laatste risicovolle contact met iemand die besmet is met het coronavirus. Test je dan negatief? Dan kun je uit quarantaine, mits je alert blijft op het ontstaan van klachten. De verwachting is dat dit de testbereidheid bij burgers vergroot. Om op deze ontwikkelingen in te spelen verhogen alle GGD'en hun testcapaciteit.

Bron- en contactonderzoek (BCO)
De GGD voert nog steeds het bron- en contactonderzoek uit in de meest uitgebreide vorm. Maar door de oplopende besmettingsaantallen is het sinds dinsdag 8 december niet langer mogelijk monitorgesprekken te voeren. Dit geldt voor onze regio en landelijk. Dit houdt in dat de GGD de personen die besmet zijn met het coronavirus niet langer belt op de zevende dag na de eerste ziektedag. De GGD belt ook niet meer de contacten van de besmette persoon op dag vijf en dag tien van de quarantaine. Deze personen krijgen duidelijke instructies mee, zowel mondeling als schriftelijk. Voor besmette personen zonder klachten, de asymptomatische besmettingen, geldt een uitzondering; deze personen belt de GGD nog wel op dag 5 na vaststelling van de besmetting. Dit om te controleren of er wel of geen klachten zijn ontstaan en wat de consequentie is voor de huisgenoten/nauwe contacten. De GGD krijgt dagelijks 500 uur landelijke ondersteuning.

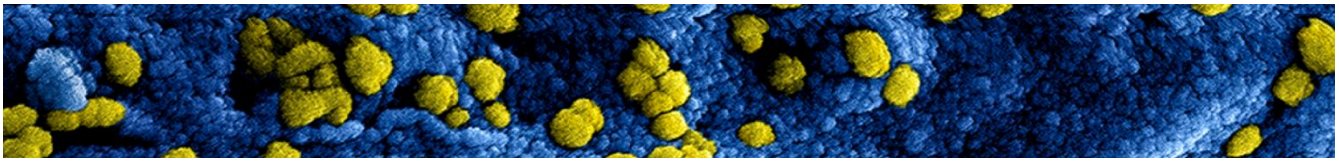

Testen en bron en contactonderzoek tijdens de feestdagen
Ook tijdens de feestdagen voert de GGD testen en bron- en contactonderzoek uit. Wel gelden er op enkele dagen aangepaste openingstijden.

Bereikbaarheid afspraak maken voor testen:
Het landelijk coronatest afsprakennummer, tel. 0800-1202, en GGD Zaanstreek-Waterland (afspraak voor kinderen tot en met 12 jaar en voor thuistesten bij kwetsbare personen/groepen), tel. 075 – 651 83 88, zijn als volgt geopend rond en tijdens de feestdagen:
- 24, 25, 26 en 31 december van 08.00 tot 18.00 uur
- 1 januari van 10.00 tot 20.00 uur

Bron- en contactonderzoek
De GGD voert het bron- en contactonderzoek op 24, 25, 26, 31 december en 1 januari uit tussen 10.00 en 16.00 uur.

Aanpak eerste fase coronavaccinatie

Het ministerie van VWS heeft in een persbericht de aanpak van de eerste fase van coronavaccinaties bekend gemaakt. VWS heeft de GGD'en gevraagd om eerder dan gepland ondersteuning te bieden bij de covid-vaccinaties. De GGD'en hebben het verzoek gekregen om zorginstellingen te gaan ondersteunen bij het vaccineren van zorgpersoneel met het vaccin van BionTech/Pfizer. Het gaat hierbij om personeel van verpleeghuizen, gehandicaptenzorg en thuiszorg. De reden dat de GGD dit verzoek heeft gekregen, heeft te maken met de technische aspecten van het vaccin van BionTech/Pfizer. Deze leiden noodzakelijkerwijs tot geconcentreerd vaccineren (op centrale locaties). Deze recente ontwikkeling betekent dat de GGD-en, samen met de instellingen, werken aan de voorbereiding van de vaccinatie.

Lees meer over vaccinatie tegen het coronavirus.

Landelijk dashboard coronavirus aangevuld met indicatoren gedragsregels
Het dashboard coronavirus wordt sinds 10 december aangevuld met indicatoren voor de naleving van, en het draagvlak voor, de gedragsregels. De gegevens komen uit een enquête gehouden onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking. De gegevens worden ook uitgesplitst naar veiligheidsregio en worden elke drie weken bijgewerkt.

De GGD Zaanstreek-Waterland doet ook nog steeds panelonderzoek onder zijn panelleden. Dit doen we in samenwerking met het RIVM. Het laatste panelonderzoek is binnenkort hier te vinden en geeft de volgende resultaten:

Inwoners van Zaanstreek-Waterland hebben steeds meer moeite om zich aan de maatregelen te houden. Zij geven aan minder bereid te zijn hun gedrag aan te passen. Vooral testen bij verkoudheidsklachten en thuisblijven. Of in quarantaine gaan bij klachten, een bezoek aan het buitenland of na contact met een besmet persoon, krijgen steeds minder steun.

Vergeleken met de landelijke cijfers doet regio Zaanstreek-Waterland het hier een stuk slechter. Op alle maatregelen die de GGD onderzocht, laten inwoners in onze regio een veel lagere bereidheid zien om zich aan deze maatregelen te houden.

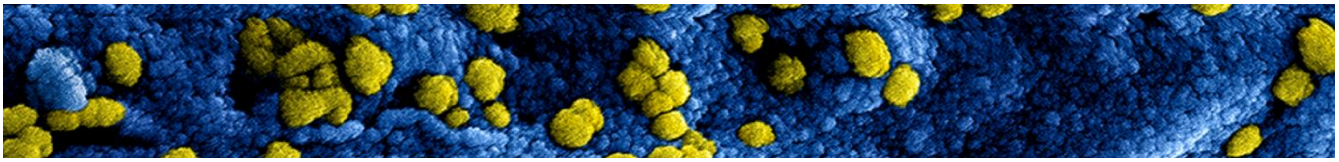

In de regio laten inwoners zich wel iets meer testen dan het landelijk gemiddelde als ze minstens één klacht ervaren. Ook is het positief dat bijna alle respondenten die klachten ervoeren en zich lieten testen, dit binnen een week lieten doen. Hiermee zijn ze sneller dan de rest van Nederland. Zeker nu het aantal besmettingen flink is gestegen in de regio Zaanstreek-Waterland is het belangrijk om de maatregelen op te volgen. De GGD adviseert het belang van deze maatregelen te benadrukken om de stijging van het aantal besmettingen te verkleinen.

Bestuur en beleid

In de persconferentie van dinsdag 8 december werden geen of nauwelijks nieuwe maatregelen aangekondigd. De gedeeltelijke lockdown geldt ook tijdens de feestdagen. Het aantal coronabesmettingen blijft te hoog. De druk op de zorg neemt nog maar weinig af. Dagelijks worden nog gemiddeld 24 mensen op de intensive care opgenomen. Indien de cijfers op blijven lopen kunnen er aanvullende maatregelen genomen worden. Er is nog geen beeld bij wat deze maatregelen in kunnen houden.

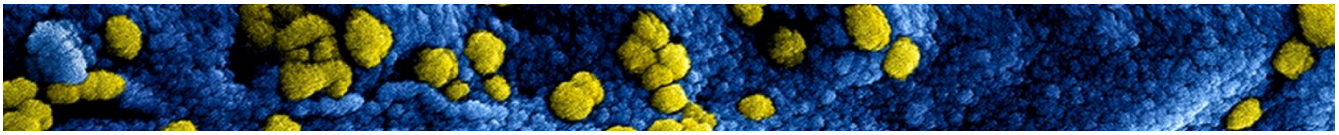

Vooruitblik kabinet

Tegelijkertijd kijkt het kabinet naar wat wel mogelijk is in de toekomst. Het kabinet wil vanaf half januari gecontroleerde experimenten houden met publiek bij sportwedstrijden en bij theater en zakelijke congressen. Doel is om te onderzoeken hoe we dergelijke evenementen zo veilig mogelijk kunnen inrichten zodra daar weer ruimte voor is.

Steunmaatregelen en aandacht voor elkaar

Het virus en de maatregelen hebben forse impact op de samenleving en delen van de economie. Daarom ondersteunt het kabinet ondernemers en werkenden met het steun en herstelpakket. Over de laatste aanpassingen aan de steunmaatregelen geven de ministers van Economische Zaken en Klimaat, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Financiën morgen, 9 december, een nadere toelichting.

Juist tijdens de decembermaand is het van belang om wat extra naar elkaar om te kijken. Vooral mensen die zich eenzaam voelen of mensen die het lastig vinden om te gaan met de gedeeltelijke lockdown, hebben in deze periode extra behoefte aan een telefoontje, bezoek of kaartje. De campagne ‘Aandacht voor Elkaar’ verzamelt initiatieven uit het hele land en verspreidt verhalen die ook anderen kunnen inspireren om iets extra’s te doen voor de mensen om ons heen. Zie de website: www.aandachtvoorelkaar.nl voor meer informatie.

Terugkoppeling Regionaal Beleidsteam en Veiligheidsberaad

Perspectief horeca

Naar aanleiding van de vergadering van de Veiligheidsberaad op 6 december, geeft de Voorzitter van de Veiligheidsregio een terugkoppeling. Naast het voorgenomen maatregelenpakket per 8 december en de vaccinatie-aanpak is het ontbreken van perspectief voor de horeca een belangrijk punt. Er komen geen versoepelende maatregelen. Dit baart de leden van het RBT grote zorgen. De wens wordt geuit om namens de burgemeesters toch enig perspectief te geven. De Voorzitter van Veiligheidsregio onderzoekt of er met betrekking tot de horeca een brief opgesteld kan worden namens meerdere voorzitters aan de verantwoordelijk Minister.

Landelijke afspraken handhaving Corona maatregelen

Het nieuwe document ten aanzien van de ***‘Landelijke afspraken handhaving Corona maatregelen’*** is besproken. De belangrijkste wijzigingen van de ten opzichte van de vorige versie zijn:

- De verlegging van verantwoordelijkheid en (gedeeltelijke) bevoegdheden van de voorzitter van de Veiligheidsregio naar de burgemeester op basis van de Tijdelijke Wet Maatregelen COVID-19 (Twm).
- In de geactualiseerde versie is ook aandacht besteed aan de mondkapjesplicht die sinds 1 december op basis van de Ministeriële Regeling geldt.

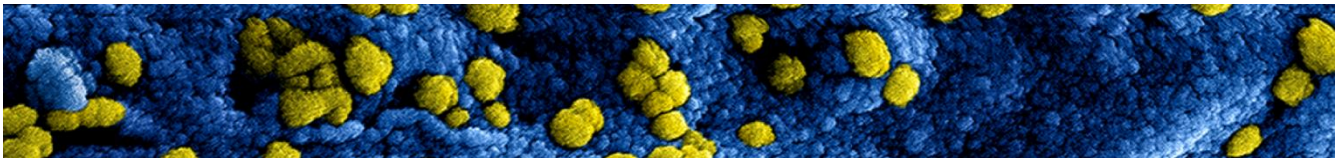

- Er wordt aandacht besteed aan de (mogelijke) invloed van het vuurwerkverbod op de handhaving van de prioriteiten zoals opgenomen in de Landelijke afspraken handhaving Corona maatregelen.

- De Implementatie van de gemaakte afspraken is nu een lokale verantwoordelijkheid

Brieven minister J&V aan VB
In aanvulling op de agendapunten van het Veiligheidsberaad zijn er een aantal stukken ter informatie naar de leden gestuurd.

- Een brief over de handhaving van de mondkapjesplicht in de detailhandel. Hierin een uitleg over de geldende regels en een verwijzing naar een website voor aanvullende informatie (https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes/).

- Een brief (als reactie op een brief van Veiligheidsregio Limburg Zuid) aangaande feitcodes carbidschieten en mondkapjesplicht. Strekking van de brief is dat er alternatieven zijn voor het feit dat er geen landelijke feitcodes zijn.

Ontheffingen Tijdelijke Wet Maatregelen
Burgemeesters kunnen onder bepaalde voorwaarden ontheffingen verlenen ten aanzien van de Tijdelijke Wet Maatregelen Corona (TWM). Een onderdeel in het proces is dat de GGD een advies uitbrengt op de aanvraag voor een ontheffing. De GGD heeft een voorstel gemaakt over hoe dit proces in te richten. Dit is door het RBT besproken. Het RBT heeft het ROT gevraagd om te kijken hoe er overzicht wordt gehouden in dit proces. Het onderwerp is aangehouden.

Naleving en draagvlak
Met ingang van 10 december zal een nalevingsmonitor onderdeel zijn van het corona-dashboard van het RIVM.
De tabel toont het percentage van de deelnemers aan het onderzoek dat aangeeft de gedragsregels te volgen in het dagelijks leven. Opvallend is dat “handen wassen” de minste naleving laat zien.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

GGD Zaanstreek-Waterland

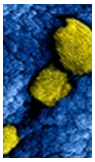

Gedragsregels

Naleving | Draagvlak

Percentage	Gedragsregels	Verschil met vorige meting*
93%	Ontvang het maximaal aantal personen thuis	↓ lager
75%	Werk zoveel mogelijk thuis	-
74%	Vermijd drukke plekken	-
70%	Draag een mondkapje in publieke binnenruimtes	-
66%	Houd 1,5 meter afstand	-
59%	Hoest en nies in je elleboog	-
36%	Was vaak je handen	-

Deze tabel toont het percentage van de deelnemers aan het onderzoek dat aangeeft de gedragsregels te volgen in zijn/haar dagelijks leven * Als er een verschil is met de vorige meting kan dat met 95% zekerheid gezegd worden.

Verantwoording voorzitter VrZW

Vanuit het RBT zijn er geen aanvullingen op de notitie “Verantwoording voorzitter VRZW COVID-19”. De leden van het RBT adviseren de voorzitter het document door te geleiden naar de colleges en naar de griffies.

Bestuurlijke Nieuwsbrief Corona

In verband met de feestdagen is de frequentie van deze nieuwsbrief eenmalig aangepast. In de kerstvakantie zal er 1 nieuwsbrief worden verstuurd in plaats van 2. Gezien de vergadermomenten van het RBT (24 december en 31 december) is het niet haalbaar om op 25 dec en 1 januari een nieuwsbrief te versturen.

Wij gaan er vanuit u met dit bericht voldoende te informeren. We houden u zo regelmatig op de hoogte van de stand van zaken.

Met vriendelijke groet,

H. Raasing
Directeur Veiligheidsregio
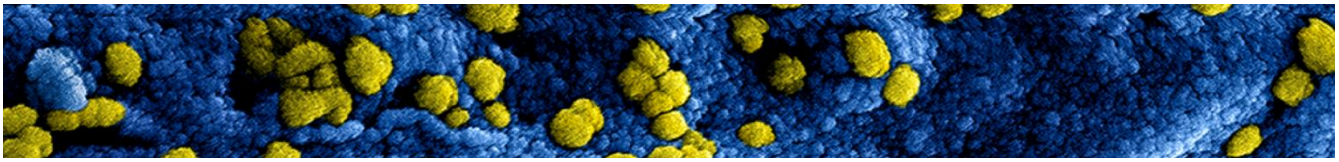
mr. F.H.J. Strijthagen
Directeur Publieke Gezondheid